

UCHWAŁA NR XX/149/20
RADY GMINY KIWITY
z dnia 17 grudnia 2020 r.

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020 poz. 713), art.4¹ ust.2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz.2277.) oraz art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020, poz. 2050) **Rada Gminy Kiwity uchwala, co następuje:**

§1.Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021r. i obowiązuje w roku 2021.

Przewodniczący Rady Gminy

Rafał Wojczulanio

Załącznik do Uchwały
Nr XX/149/20
Rady Gminy Kiwity z dnia
17 grudnia 2020 r.

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W GMINIE
KIWITY
NA ROK 2021**

**Przewodniczący
Rady Gminy
Rafał Piotr Wojczulanio**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	3
2. ORGANIZACJA PROGRAMU	7
3. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	8
4. DIAGNOZA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH W GMINIE KIWITY	9
5. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO	13
6. CELE I ZADANIA PROGRAMU	14
7. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII NA TERENIE GMINY KIWITY	18
8. REALIZATORZY ZADAŃ ZAPLANOWANYCH W PROGRAMIE	22
9. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	23
10. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU	25
HARMONOGRAM REALIZACJI WYDATKÓW GKRPA W KIWITACH NA 2021 ROK	26

I. WSTĘP

Alkohol jest jedną z najpopularniejszych substancji psychoaktywnych, a jego nadużywanie może prowadzić do wystąpienia wielu negatywnych skutków zdrowotnych. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) alkohol jest jednym z największych czynników ryzyka dla zdrowia populacji, większe ryzyko stanowi tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Międzynarodowa Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-10 uznaje uzależnienie od alkoholu za jeden z rodzajów zaburzeń psychicznych i zaburzeń zachowania. Alkoholizm to stale postępujące, przewlekłe schorzenie. Uzależnienie od alkoholu powoduje szereg groźnych dla zdrowia i życia powikłań.

Niewielka już ilość wypitego alkoholu bardzo często wpływa na zachowanie człowieka. Alkohol działa szkodliwie na układ nerwowy, pojawiają się symptomy, które nie wywołują widocznych zmian w zachowaniu się człowieka, niejednokrotnie natomiast powodują zaburzenia reakcji wzrokowej, słuchowej, pogarszają też precyzję ruchów. Błędnie się więc sądzi, że alkohol działa na układ nerwowy pobudzająco, działa hamująco zaburzając jego sprawność. Alkohol atakując ośrodkowy układ nerwowy powoduje zaburzenia precyzyjnego myślenia, logicznego rozumowania. Upośledzona zostaje tzw. uczuciowość wyższa, właściwa tylko człowiekowi. Obejmuje ona: etykę, moralność, poczucie więzi rodzinnych, międzyludzkich, narodowych. Zakłócone zostają też inne funkcje ośrodków kory mózgowej, ich współpraca z ośrodkami w strukturach podkorowych, znajdujących się dotychczas pod kontrolą i hamującym wpływem kory mózgowej. Dochodzą do głosu instynkty i popędy, prymitywne zachowania. W początkach upojenia sprawia to wrażenie pobudzenia czynności organizmu. W miarę dłuższego picia narasta zatrucie organizmu alkoholem, wzrasta jego szkodliwe oddziaływanie na układ nerwowy. Szkodliwy jego wpływ sięga ośrodków podkorowych. Zaburzone zostają, a nawet całkowicie zanikają instynkty i popędy. Zniszczona zostaje możliwość wykonywania celowych i dowolnych czynności ruchowych. Występuje otępienie i senność. Człowiek traci przytomność.

Alkohol i produkty jego przemiany wywierają również niekorzystny wpływ na układ krążenia, układ pokarmowy, trzustkę i wątrobę, układ oddechowy jak również powoduje liczne zaburzenia psychiczne. Najczęściej spotykanymi zaburzeniami, które zgłaszają osoby uzależnione od alkoholu są zaburzenia pamięci. Równoległe z nimi stwierdza się u wielu osób zaburzenia zainteresowań, myślenia, szybkie męczenie się pracą umysłową, znacznie

oporną koncentrację uwagi. Znamienne są ponadto takie objawy jak: zwiększona drażliwość, trudności w opanowywaniu agresji i zmienność nastroju. U osób uzależnionych od alkoholu obserwujemy również zmiany charakterologiczne, manifestujące się m. in. obciążeniem tzw. uczuciowości wyższej dla zdobycia wódki alkoholik gotów jest zaniedbać rodzinę, popełnić nadużycia, czy dopuścić się przestępstwa. Sprawia on często takie wrażenie, że obce są mu takie uczucia jak np. wstyd, przestaje liczyć się z opinią publiczną, traci poczucie odpowiedzialności, staje się nieuczciwy, nieobowiązkowy.

Wszystkie wspomniane wyżej objawy nie mają na ogół charakteru stałego i nie muszą występować u każdego alkoholika. Ich wspólną cechą jest jednak to, że jeśli już występują, to mają tendencję do nasilania się. Ich rozwój można zatrzymać jedynie całkowitą rezygnacją z alkoholu.

Zespoły objawów występujące u osób uzależnionych od alkoholu: psychoza korsakowa jest chorobą rzadką, występuje na ogół po 50 roku życia u osób, które latami nadużywały alkoholu. Jest wyrazem bezpośredniego, toksycznego działania alkoholu na tkankę nerwową. Psychoza rozwija się powoli lub stanowi efekt majaczenia. Zasadniczym objawem tej choroby są nasilające się zaburzenia zapamiętywania. W chorobie w pełni rozwiniętej pacjent nie jest w stanie zapamiętać niczego co się wokół niego dzieje jest zdezorientowany w czasie i w otoczeniu. Ma w pamięci lukę, która systematycznie powiększa się. Otepienie alkoholowe - charakteryzuje się postępującą niewydolnością intelektualną. Chory przestaje rozumieć, co się wokół niego dzieje, nie jest w stanie kierować swoim postępowaniem, zaspakajać potrzeb. Wymaga pomocy przy załatwianiu najprostszycy spraw, a także w przygotowywaniu posiłków i wykonywaniu toalety osobistej. Towarzyszą temu znaczne zaburzenia pamięci. Dołączyć się mogą objawy neurologiczne oraz objawy ogólnej niewydolności fizycznej. Paranoja alkoholowa - zwana jest także obłędem opilczym, alkoholowym obłędem zazdrości lub alkoholowym zespołem Otella. Mówimy o niej wówczas, kiedy w przebiegu uzależnienia od alkoholu wykształci się system urojeń dotyczących niewierności małżeńskiej. Alkoholik, który ma tego typu zaburzenia potrafi zachowywać się poprawnie wobec innych osób, prawidłowo funkcjonować w innych grupach społecznych. być wzorowym pracownikiem. Agresywny jest jedynie wobec własnej żony lub jej wyimaginowanych kochanków, co w efekcie może doprowadzić do tragedii. Majaczenie alkoholowe - nazywane także białą gorączką, jest najczęściej spotykaną ostrą psychozą alkoholową. Pojawia się zazwyczaj u osoby uzależnionej po zaprzestaniu wielodniowego i intensywnego picia. Psychozę poprzedza okres zwiastunów. Występuje wówczas niepokój, drażliwość, bezsenność, podwyższenie temperatury ciała oraz

nadwrażliwość na bodźce, zwłaszcza słuchowe. Później dołączają się lęk, złudzenia wzrokowe i słuchowe oraz omamy (doznania zmysłowe, słuchowe, wzrokowe, czuciowe), powstające bez działania bodźców z zewnątrz. Halucynozą alkoholową - zwana również omamicią alkoholową występuje rzadziej niż majaczenie. W zależności od przebiegu wyróżniamy: halucynozę ostrą - trwającą kilka dni, pod ostrą- trwającą od kilku tygodni do kilku miesięcy oraz przewlekłą, która może występować z różnym nasileniem objawów przez całe lata. Padaczka alkoholowa - (drgawkowe napady abstynencyjne) jest chorobą, którą można rozpoznać dopiero wówczas, kiedy zostaną wykluczone wszystkie inne - poza alkoholem - przyczyny jej powstania. Objawy występują w jakiś czas po zaprzestaniu picia lub z chwilą spadku stężenia alkoholu we krwi. Najczęściej spotykamy tzw., napady duże - dochodzi wówczas do utraty przytomności i upadku. Skurcze mięśni całego ciała (prężenie się) w pierwszej fazie napadu są przyczyną bezdechu i sinicy. Trwa to około 20 sekund. Po nich następuje seria nieregularnych skurczów wszystkich mięśni. w wyniku czego może dojść do przygryzienia języka, a na skutek rozluźnienia do oddania moczu i kału. Cały napad trwa około 1 minuty. Po odzyskaniu przytomności chory zapada w sen, po którym budzi się i nie pamięta wydarzeń z okresu napadu drgawkowego.

Nietrzeźwość to jedna z głównych barier pozwalająca na normalne życie w rodzinie, w środowisku lokalnym, w całym społeczeństwie. Problem nadużywania alkoholu i uzależnienia dotyka także mieszkańców naszej gminy.

Zaobserwowane problemy związane z alkoholizmem mieszkańców naszego miasta to:

- ✓ szkody zdrowotne u osób pijących i narkotyzujących się (choroby somatyczne, postępująca degradacja psychofizyczna, zaburzenia w rozwoju psychicznym i społecznym),
- ✓ szkody zdrowotne, psychiczne, moralne i materialne u członków rodzin osób uzależnionych (rozbicia rodzin, przemoc, demoralizacja nieletnich, znęcanie moralne i fizyczne),
- ✓ dezorganizacja środowiska pracy i straty ekonomiczne (wypadki w pracy, absencja, obniżenie sprawności produkcyjnej),
- ✓ naruszenie prawa i porządku publicznego przez osoby nietrzeźwe, przestępczość osób uzależnionych, prowadzenie pojazdów w stanie nietrzeźwym, wykroczenia w miejscach publicznych),
- ✓ naruszenie prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi (sprzedaż alkoholu bez zezwolenia oraz osobom nieletnim i nietrzeźwym).

Niestety niejednokrotnie z uzależnieniem wiąże się problem przemocy domowej. Pomoc osobom uzależnionym nie może więc ograniczać się do bezpośredniego działania z osobą uzależnioną, ale ma zmniejszać negatywne skutki uzależnień dla całego społeczeństwa. Stąd też szczególnie wyeksponowana w Programie została działalność edukacyjna, której celem ma być uświadomienie młodym mieszkańcom gminy, jak szkodliwe są używki oraz wykształcenie w nich właściwych postaw społecznych. Niezmiernie istotne jest również wzmacnianie pozycji rodziny poprzez działania edukacyjne i realizację przedsięwzięć profilaktycznych, mających na celu integrację i wskazanie sposobu spędzania wolnego czasu w sposób wolny od używek. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest podstawowym dokumentem określającym zakres i formę realizacji działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii na terenie gminy Kiwity. Powyższy Program ma charakter dokumentu rocznego. Okoliczność ta nakazuje opierać planowane w nim działania na podstawach finansowych określonych w przyjętym na dany rok budżecie Gminy. Roczna perspektywa zadań powoduje, że większość z nich jest kontynuacją z lat poprzednich, szczególnie jeśli są adresowane do szerokiego grona odbiorców.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019r., poz. 2277 ze zm.), i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomani (Dz. U. z 2018r., poz. 1030 ze zm.) Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych na terenie Gminy Kiwity prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich.

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności: tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu; działalność wychowawczą i informacyjną; ograniczanie dostępności alkoholu; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu; zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie; przeciwdziałanie przemocy w rodzinie; wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez finansowanie centrów integracji społecznej.

Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii wykonywane są przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, w szczególności przez: działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą; leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych; ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych; nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii; zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii; nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.

II. ORGANIZACJA PROGRAMU

Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w Kiwitach, zwany dalej Programem, określa gminną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizowania szkód społecznych i zdrowotnych, wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków. Budowanie naszej gminie spójnej strategii przeciwdziałania problemom uzależnień, opiera się na wdrażaniu programów profilaktycznych i terapeutycznych we współpracy z różnymi środowiskami prowadzącymi działania w tym zakresie. Działania te odzwierciedla niniejszy Program, który w sposób kompleksowy podejmuje problemy dotyczące uzależnień od napojów alkoholowych i środków psychoaktywnych, w tym także nowych substancji psychoaktywnych tzw. „dopalaczy” oraz przemocy związanej z uzależnieniem.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do potrzeb lokalnych i możliwości prowadzenia określonych działań w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe. Program opracowano zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia.

Przy opracowaniu niniejszego Programu uwzględnione zostały także wskazówki wynikające z Rekomendacji Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

III. PODSTWA PRAWNA PROGRAMU

Obowiązek uchwalania niniejszego Programu wynika z art. 41 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.) oraz z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.).

W realizacji zadań zawartych w Programie szczególnie zastosowanie mają następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 2277 ze zm.),
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 1030 ze zm.),
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2020r., poz. 218),
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2019 r., poz. 1507 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2020r., poz. 713 ze zm.),
6. Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015r. (tj. Dz.U. z 2019r., poz. 2365),
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2011r., Nr 209, poz. 1245),
8. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 z dnia 4 sierpnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1492).

IV. DIAGNOZA PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UŻYCIEM SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH W GMINIE KIWITY

Dane dotyczące diagnozy lokalnych problemów uzależnień na terenie gminy Kiwity zostały opracowane na podstawie diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych sporządzonej w 2020 roku na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitych.

Badania miały charakter ulicznej ankiety w formie papier-ołówek i obejmowały mieszkańców Gminy Kiwity, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. W badaniu wzięły udział łącznie 52 osoby (30 kobiet oraz 22 mężczyźni, średnia wieku wyniosła 44 lata).

Spożywanie alkoholu oraz związane z nim inne problemy społeczne

W przeprowadzonej ankiecie jednym z badanych obszarów były postawy o przekonania dorosłych mieszkańców Gminy na temat alkoholu. Wśród badanych zagadnień był również **wiek inicjacji alkoholowej**. Większość badanych mieszkańców wskazała, że inicjacja alkoholowa miała u nich miejsce w wieku **między 16 a 18 rokiem życia- 33 %**, a także już jako **osoby pełnoletnie- 33%**. 17% przyznaje że pierwszy raz spróbowało alkoholu, kiedy miało między 13 a 15 lat, a 11% twierdzi, że miało wówczas między 9 a 12 lat. Pozostałe 6% zaznaczyło, że nigdy dotąd nie spróbowało alkoholu.

Kolejną kwestią była **częstotliwość spożywania alkoholu**. 35% respondentów to osoby pijące alkohol kilka razy w tygodniu. 27% przyznaje, że pije raz w tygodniu, 13% - kilka razy w miesiącu i tyle samo kilka razy w roku. 8% mieszkańców przyznało się do **codziennego** spożywania alkoholu. Tylko 4% respondentów zadeklarowało **abstynencję**.

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu interesujące były także **ilości jego jednorazowego wypicia**. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki). **Badani deklarowali najczęściej, że spożywają jednorazowo 3 - 4 porcje alkoholu (29%) lub 7-9**

porcji - 21%. 19% mieszkańców spożywa jednorazowo 1-2 porcje alkoholu, a 17% - 5-6 porcji. 13% badanych to osoby niepijące. 92% mieszkańców Gminy Kiwity uważa, że w okolicy znajduje się odpowiednia liczba punktów, w których można kupić alkohol. Jednocześnie 6% badanych twierdzi, że lokali jest za mało, a 2% - za dużo.

Zachowania związane z pić alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw, w których zawiera się między innymi wiedza na temat szkodliwego działania alkoholu oraz emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu. Jedno z pytań zawartych w ankiecie dotyczyło mitu, jakoby alkohol zawarty w „słabszych” napojach (piwie, winie) był mniej szkodliwy niż ten zawarty w wysokoprocentowych napojach (np. w wódce). Wyniki świadczą o tym, że to błędne przekonanie jest rozpowszechnione wśród dorosłej społeczności Gminy Kiwity, ponieważ żaden z mieszkańców nie odpowiedział, iż zdecydowanie nie zgadza się z tym twierdzeniem, a tylko 2% zaznaczyło, że raczej się z nim nie zgadza. Jednocześnie 98% respondentów uważa, że alkohol zawarty w np. piwie jest mniej szkodliwy od alkoholu zawartego w wódce.

Kolejne pytanie badające postawy względem alkoholu dotyczyło dostępności i kontroli sprzedaży alkoholu. Łącznie 98% badanych mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że „dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany”. Poza tym, 96% respondentów ocenia osoby pijące alkohol jako zagrażające lub raczej zagrażające bezpieczeństwu w środowisku lokalnym. Jednocześnie 90% badanych uważa, że osoby nieletnie mają łatwość w zakupie alkoholu w lokalnych sklepach.

Łącznie tylko 6% respondentów uważa, że kobiety w ciąży nie mogą pić bezpiecznie nawet niewielkich ilości alkoholu. Ponadto, aż 96% badanych twierdzi, że alkohol pomaga w trudnych sytuacjach życiowych. Dodatkowo, tylko 4% badanych mieszkańców nie zgadza się z tym, aby prowadzić samochód po spożyciu nawet niewielkich ilości alkoholu. Uzyskane wyniki badań pozwalają stwierdzić, że społeczność Gminy Kiwity ma bardzo niski poziom świadomości i wiedzy na temat szkodliwych skutków spożywania alkoholu.

Substancje psychoaktywne: narkotyki i dopalacze

Badanie na wyżej wskazany temat zostało rozpoczęte od pytania niezagrażającego, tj. niebudzącego oporu oraz motywującego do wyrażenia swojego rzeczywistego stanowiska. Dotyczy ono osób zażywających narkotyki i dopalacze w najbliższym środowisku. Poniższy wykres prezentuje otrzymane wyniki. 38% badanych twierdzi, że nie ma w swoim otoczeniu osób przyjmujących substancje odurzające. Jednocześnie, łącznie 62% respondentów zna co najmniej jedną osobę zażywającą substancje psychoaktywne:

narkotyki lub dopalacze. Wśród najczęściej stosowanych w środowisku lokalnym substancji znalazły się ekstazy – 15% respondentów zna osoby, które przyjmują te substancje. Poza tym, 10% mieszkańców twierdzi, że zna osoby, które przyjmują dopalacze, taka sama liczba zna osoby, które palą marihuanę lub haszysz. Kolejno, 6% ma w swoim otoczeniu osoby, które zażywają amfetaminę, 4 % leki, a 2 % heroinę. 13% nie wie jakie substancje odurzające są przyjmowane przez znane im osoby.

92% respondentów nie wie, gdzie może nabyć substancje psychoaktywne takie, jak narkotyki czy dopalacze.

W polskim społeczeństwie oprócz narkotyków i dopalaczy coraz częstszym poważnym problemem stają się leki dostępne w aptekach. Niektóre z nich np. pseudoefedryna wywierają wpływ na układ nerwowy i mogą być stosowane niezgodnie z przeznaczeniem w celu wywołania efektów odurzających. Wiele osób może być także uzależnionych od powszechnie dostępnych leków przeciwbólowych. 27% respondentów przyznaje, że ma w swoim otoczeniu osoby uzależnione od leków. Kolejne 52% mieszkańców Gminy Kiwity podejrzewa, że pewne osoby, które znają są uzależnione od leków, ale nie mają co do tego pewności.

Przeprowadzone zostały również: Badania sprzedawców napojów alkoholowych

Badanie zostało przeprowadzone wśród sprzedawców sklepów na terenie Gminy Kiwity. Ten obszar przeprowadzonych badań miał na celu poznanie postawy sprzedawców napojów alkoholowych względem następujących zagadnień: sprzedaży alkoholu osobom nieletnim, sprzedaży alkoholu osobom nietrzeźwym, spożywania alkoholu w miejscu jego sprzedaży, nieprzyjemne sytuacje zainicjowane przez osoby spożywające alkohol.

Jednym z pierwszych zagadnień poruszonych w kwestionariuszu ankiety dla sprzedawców alkoholu było określanie poziomu świadomości na temat niebezpieczeństw wynikających z zawartości alkoholu w poszczególnych rodzajach napojów alkoholowych.

Łącznie aż 94% badanych sprzedawców napojów alkoholowych wskazało, że alkohol zawarty w piwie jest mniej groźny, jak ten zawarty w wódce. Świadczy, to pośrednio o niskim poziomie świadomości badanych na temat szkodliwości napojów o potencjalnie niższej zawartości procentowej alkoholu.

W sumie 94% sprzedawców uważa, że dostęp do napojów alkoholowych powinien być ograniczony lub kontrolowany. 6% badanych wyraża zdanie przeciwne, czyli nie jest przekonana, że dostęp ten nie powinien podlegać kontroli.

Łącznie 94% sprzedawców zgadza się z tym, że osoby, które piją alkohol zagrażają bezpieczeństwu w ich lokalnym środowisku.

Sprzedawcy napojów alkoholowych w Gminie Kiwity deklarują, że przypadki próby kupna alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (41%), kilka razy w tygodniu (23%), kilka razy w roku (18%) oraz kilka razy dziennie (18%). Nikt z badanych nie zaznaczył, że takie przypadki nie zdarzają się w ogóle. Wobec tego, należy uznać, że próby zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie są podejmowane na terenie gminy dość często.

Spożywanie alkoholu w obrębie punktu sprzedaży wydaje się być zauważalnym zjawiskiem. 41% badanych stwierdziło, że zdarzają się kilka razy w tygodniu, 35% - kilka razy w miesiącu, a kolejne 12% - kilka razy dziennie. Pozostałe 12% sprzedawców przyznaje, że takie sytuacje im się nie zdarzają.

Ostatnie badane zagadnienie dotyczyło subiektywnej oceny funkcjonowania kontroli punktów sprzedaży alkoholu w Gminie Kiwity. Łącznie 65% badanych oceniło jej funkcjonowanie bardzo i raczej dobrze. Natomiast 6% badanych oceniło jej funkcjonowanie bardzo słabo.

Zagrożenia w środowisku dzieci i młodzieży

W badaniu wzięli uczniowie klas 4-6 oraz klas 7-8 ze szkół podstawowych w Gminie Kiwity. Zauważalne jest, iż wraz z wiekiem badanych uczniów wzrasta odsetek młodych osób eksperymentujących z alkoholem, papierosami oraz substancjami psychoaktywnymi. Najbardziej rozpowszechnione wśród badanych uczniów Gminy Kiwity są spożywanie napojów alkoholowych oraz palenie papierosów. W grupie badanych odsetek uczniów, którzy sięgają po substancje psychoaktywne, takie jak narkotyki i dopalacze, jest niewysoki. Spożywanie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież szkolną w Gminie Kiwity jest dość poważnym problemem. Wraz z wiekiem rośnie odsetek osób sięgających po alkohol. Prawie 1/3 młodszych oraz ponad połowa starszych uczniów szkoły podstawowej ma za sobą inicjację alkoholową. Wśród przyczyn sięgania po napoje alkoholowe dzieci i młodzież często wskazują na picie okazjonalne podczas spotkań ze znajomymi. Bardzo niepokojący jest względnie bardzo łatwy dostęp dzieci i młodzieży do wyrobów tytoniowych i napojów alkoholowych. Jego ograniczenie jest zadaniem leżącym w obowiązku osób dorosłych. Prawie połowa uczniów klas starszych szkoły podstawowej przyznaje, że w ich opinii, zakup alkoholu i papierosów osobie nieletniej jest raczej lub bardzo łatwy. Rekomendowane jest podejmowanie działań budujących świadomość zagrożenia związanego z poszczególnymi używkami poprzez warsztaty profilaktyczne, szkolenia dla nauczycieli lub pogadanki profilaktyczne dla rodziców.

V. DIAGNOZA ŚRODOWISKA LOKALNEGO

Gmina Kiwity leży w powiecie lidzbarskim w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego na północnym skraju Pojezierza Olsztyńskiego. Graniczy z gminami: Lidzbark Warmiński, Bartoszyce, Bisztynek, Jeziorany. Powierzchnia gminy wynosi 145,38 km². W skład gminy wchodzi osiemnaście sołectw: Kiwity, Rokitnik, Bartniki, Kobiela, Konity, Kierwiny, Stoczek, Napraty, Krekole, Kiersnowo, Klejdyty, Samolubie, Połapin, Tolniki Wielkie, Maków, Klutajny, Żegoty, Czarny Kierz. Siedzibą władz powiatowych jest Lidzbark Warmiński. Gmina Kiwity charakteryzuje się pięknym krajobrazem, czystym powietrzem i wodą, jak również wysoko rozwiniętym rolnictwem i świadczeniem usług przez drobne zakłady usługowo - produkcyjne.

Ludność gminy Kiwity na dzień 31.10.2020 roku wynosiła ogółem 3 332 osób (wg danych Ewidencji Ludności Gminy Kiwity) z czego 621 osób do 18 roku życia, pozostałe 2711 osób są to dorośli. Dominującą grupą mieszkańców ze względu na płeć są mężczyźni - 1702 mężczyzn, natomiast kobiety - 1630.

Ogółem na terenie Gminy Kiwity działalność prowadzi 9 placówek handlowych, które posiadają zezwolenia na sprzedaż i podawanie alkoholu. Na jedną placówkę handlową przypada statystycznie 373 osoby.

Placówki handlowe podające i sprzedające alkohol na terenie naszej gminy znajdują się:

- Kiwity: 2 punkty sprzedaży alkoholu,
- Klutajny: 1 punkt sprzedaży alkoholu,
- Kierwiny: 1 punkt sprzedaży alkoholu,
- Stoczek: 1 punkt sprzedaży alkoholu i 1 bar,
- Krekole: 1 punkt sprzedaży alkoholu,
- Żegoty: 2 punkty sprzedaży alkoholu.

W Gminie Kiwity bardzo dużym problemem jest długotrwałe bezrobocie co doprowadza do ubóstwa i korzystania ze świadczeń pomocy społecznej. Ludzie stają się bezradni w rozwiązywaniu własnych problemów oraz modelowaniu dysfunkcji społecznych co w konsekwencji doprowadza do degradacji psychicznej i moralnej osób długotrwałe

pozostających bez pracy. Rozszerza się zjawisko społecznych kręgów ubóstwa oraz patologii społecznych takich jak alkoholizm, narkomania, przestępczość.

W roku 2020 do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach wpłynęło do dnia 30 listopada 2020 roku 20 wniosków o leczenie odwykowe osoby bez jej zgody, w tym:

- 4 wnioski złożone przez Komendę Powiatową Policji w Lidzbarku Warmińskim;
- 7 wniosków złożonych przez członków rodziny;
- 5 wniosków złożonych przez członków grupy roboczej Zespołu Interdyscyplinarnego w Kiwitach;
- 4 wnioski wpłynęły z Prokuratury Rejonowej w Lidzbarku Warmińskim.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach podejmowała działania wobec powyżej wskazanych wniosków występując z prośbą o wydanie opinii do specjalistów w kierunku zbadania uzależnienia i ewentualnego wskazania środka leczenia, kierowano również wnioski do Sądu Rejonowego w Lidzbarku Warmińskim o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie odwykowym.

Problem nadużywania alkoholu w dużej mierze dotyka mieszkańców Gminy Kiwity, dlatego też niezbędna jest praca Komisji na rzecz osób i rodzin potrzebujących pomocy.

VI. CELE I ZADANIA PROGRAMU

CEL OGÓLNY

Celem głównym Programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Kiwity, podejmowanie działań zmierzających do zmiany struktury spożycia i wzorów używania napojów alkoholowych oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, jak również zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.

ZADANIA I CELE SZCZEGÓŁOWE

ZADANIE 1. *Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób dorosłych, młodzieży, dzieci i ich rodzin, współuzależnionych, uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami od alkoholu i narkotyków.*

CEL 1. *Zmniejszenie rozmiaru szkód zdrowotnych i społecznych jakich doznają ludzie w związku z sięganiem po alkohol, narkotyki, objęcie większej ilości osób leczeniem we wczesnej fazie choroby alkoholowej.*

Realizacja zadania: finansowanie kosztów sporządzania opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz przeprowadzanie wywiadów, przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym i kierowanie do Sądu wniosków o przymusowe leczenie, obsługa i prowadzenie punktów konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin, prowadzenie przez członków GKRPA rozmów edukacyjnych i motywujących do podjęcia leczenia odwykowego, upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego, prowadzenie na terenie Gminy punktu wsparcia dla osób utrzymujących trzeźwość, finansowanie organizowanych przez uprawnione podmioty szkoleń i konferencji z zakresu profilaktyki uzależnień, zagadnień z dziedziny przeciwdziałania alkoholizmowi i przemocy w rodzinie oraz pokrywanie kosztów przejazdów członków Komisji i innych osób kierowanych na szkolenia, prowadzenie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych (oraz uczniów przygotowujących się do zawodu sprzedawcy) w zakresie przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim oraz prowadzenia procedury interwencji profilaktycznej wobec niepełnoletniego klienta.

Wskaźniki realizacji celów: liczba porad udzielonych w punkcie konsultacyjnym, liczba odbytych rozmów interwencyjno-motywujących przeprowadzonych przez członków GKRPA, liczba sporządzonych opinii przez lekarzy biegłych sądowych, liczba przeprowadzonych wywiadów, liczba osób uczestniczących w zajęciach terapeutycznych, liczba osób przeszkolonych z rozbiciem na poszczególne szkolenia.

ZADANIE 2. *Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.*

CEL 2. *Ochrona dzieci i młodzieży przed wchodzeniem w kontakty z substancjami psychoaktywnymi, uzależnieniem się, ograniczenie zaburzeń życia rodzinnego, w tym szkód zdrowotnych i rozwojowych dzieci z ww. rodzin.*

Realizacja zadania: edukacja publiczna w obszarze przeciwdziałania przemocy - przewodniki, ulotki, broszury, korzystanie z porad prawnych, organizowanie konsultacji psychologicznych dla osób uzależnionych i współuzależnionych, współpraca z instytucjami z terenu gminy i powiatu m.in. Policja, Ośrodki Zdrowia, Parafie i organizacje pozarządowe,

kierowanie do Sądu Rodzinnego uzależnionych od alkoholu o wskazanie rodzaju leczenia, współpraca ze szkołami i OPS w zakresie organizowania dodatkowej opieki pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z rodzin, w której występują problemy alkoholowe i przemoc w rodzinie.

Wskaźniki realizacji celów: liczba udzielonych porad prawnych, liczba udzielonych porad przez psychologa w punkcie konsultacyjnym, liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w temacie przymusowego leczenia odwykowego przez Gminną Komisję.

ZADANIE 3. *Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci młodzieży.*

CEL 3. *Zwiększenie świadomości wśród dzieci i młodzieży nt. zagrożeń wynikających z używania alkoholu i innych substancji uzależniających, kształtowanie postaw prozdrowotnych.*

Realizacja zadania: organizowanie i dofinansowanie spektakli profilaktycznych, konkursów, dofinansowanie warsztatów szkoleniowo-profilaktycznych, zajęć sportowych oraz warsztatów i imprez kulturalnych, podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym, profilaktycznym dla rodziców, rozpropagowywanie czasopism, ulotek, broszur i innych materiałów służących profilaktyce i promocji zdrowego stylu życia, doposażenie szkół w materiały edukacyjne dotyczące narkotyków i dopalaczy.

Wskaźniki realizacji celów: liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w programach oraz w przedstawieniach profilaktycznych, liczba rodziców uczestniczących w programach edukacyjno-profilaktycznych, liczba zakupionych materiałów edukacyjnych.

ZADANIE 4. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.*

CEL 4. *Wzrost wiedzy mieszkańców nt. negatywnych konsekwencji sięgania po środki uzależniające, kształtowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki problemowej.*

Realizacja zadania: wspieranie działań podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne mające wyraźne odniesienie profilaktyczne, udzielanie pomocy kuratorom sądowym wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu, wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, udzielanie wsparcia finansowego i organizacyjnego podmiotom na podstawie złożonego projektu zgodnie z zasadami określonymi ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie realizującym zadania profilaktyczne.

Wskaźniki realizacji celów: liczba podjętych działań profilaktycznych, liczba ogłoszonych otwartych konkursów oraz liczba pozytywnie rozpatrzonych ofert.

ZADANIE 5. *Podjęcie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.*

CEL 5. *Zmniejszenie rozmiarów naruszeń prawa w związku z handlem napojami alkoholowymi.*

Realizacja zadania: zadbanie, aby w miejscach sprzedaży napojów alkoholowych były widoczne informacje o szkodliwości spożywania alkoholu oraz zakazie podawania i sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym, egzekwowanie uchybień na drodze sądowej, plan kontroli placówek handlowych zostanie umieszczony na stronie bip Gminy w zakładce GKRPA, ograniczenie dostępu do alkoholu.

Wskaźniki realizacji celów: liczba przeprowadzonych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, liczba skierowanych wniosków o naruszenie przepisów w zakresie sprzedaży napojów alkoholowych, liczba zezwoleń dla każdej kategorii napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia (placówki handlowe).

ZADANIE 6. *Udzielanie pomocy osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób.*

CEL 6. *Przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.*

Realizacja zadania: finansowanie wybranych programów wspomagających proces readaptacji społecznej dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Realizacja działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych, prowadzenie Punktu Konsultacyjnego dla osób uzależnionych i członków rodzin z problemem alkoholowym i narkomanii oraz osób dotkniętych przemocą domową. Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom konsultacji oraz porad psychologicznych

Wskaźniki realizacji celów: liczba uczestników programu, liczba wykwalifikowanej kadry, liczba instytucji/organizacji zaangażowanych w realizację programu, liczba udzielonych porad, konsultacji itp.

ZADANIE 7. *Finansowe wspieranie imprez profilaktycznych.*

Dofinansowanie imprez pozakonkursowych będzie realizowane na podstawie złożonego wniosku i załączonego do niego opisu zadania i szczegółowego programu profilaktycznego realizowanego w programie zadania, z tym, że finansowane będą zakupy materiałów wykorzystywanych wyłącznie do realizacji zadania.

ZADANIE 8. Zapewnienie działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach.

Realizacja zadania: tworzenie warunków do pracy GKRPA - wynagrodzenia dla członków, obsługa administracyjna i utrzymanie lokalu: dodatkowe szkolenia dla członków Komisji; pokrywanie kosztów sądowych, wydawania opinii przez biegłych orzekających w sprawie uzależnienia od alkoholu oraz innych niezbędnych kosztów wynikających z działań Komisji.

Wskaźniki realizacji celów: liczba członków Komisji, liczba osób objętych działaniami, liczba osób skierowanych do placówek leczenia odwykowego.

VII. PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII NA TERENIE GMINY KIWITY

ZJAWISKO NARKOMANII

Zjawisko narkomanii w Polsce staje się jednym z najpoważniejszych problemów społecznych i wykazuje tendencję wzrostową. Zagrożenie to dotyczy wszystkich grup społecznych, niezależnie od rejonu, wieku, poziomu wykształcenia czy statusu materialnego i społecznego. Narkomania podobnie do alkoholizmu to choroba wywołana emocjami, dlatego mówi się o niej, że jest chorobą duszy. Jest to choroba braku zaspokojenia podstawowych potrzeb człowieka: miłości, poczucia bezpieczeństwa, czy akceptacji. Osobami narażonymi na uzależnienie od narkomanii są osoby, które cechuje przede wszystkim brak pewności siebie. Są to osoby, które mają problem z asertywnością, nie potrafią konstruktywnie radzić sobie z sytuacjami trudnymi, z rozwiązywaniem konfliktów, czy z pożytecznym wykorzystaniem czasu wolnego. Nie da się określić jednego głównego powodu, dlaczego ludzie sięgają po narkotyki. Przyczyn może być wiele: chęć zrelaksowania się, namowy kolegów, zawód miłosny, kłopoty z nauką, czy niedostateczna wiedza o działaniu narkotyków oraz wpływie na organizm i procesie uzależnienia.

Narkomania to stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających lub substancji psychotropowych albo środków zastępczych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie". Narkomania jest zwykle wynikiem wielorakiego zażywania środka uzależniającego, jedynie wyjątkowo, np. przy zażyciu kokainy czy heroiny, rozwija się po jednorazowej dawce. Mówiąc o stosowaniu środków psychoaktywnych, możemy mieć na myśli różne grupy użytkowników, w zależności od

częstotliwości stosowania rozmaitych środków, czy też w zależności od wchodzenia w poszczególne fazy uzależnienia. Najczęściej występują dwa typy uzależnienia od narkotyków, czyli:

1. Okazjonalne używanie narkotyków -eksperymentowanie jest to zażywanie sporadyczne, przy okazji np. imprezy, które nie doprowadziło jeszcze do trwałego uzależnienia.
2. Problemowe używanie narkotyków jest rozumiane jako długotrwałe używanie narkotyków (substancji nielegalnych), które powoduje u osoby używającej poważne problemy natury zdrowotnej i społecznej. Obejmuje problemowych użytkowników zarówno opiatów, jak i amfetaminy, kokainy (choć te przypadki są rejestrowane sporadycznie), a także kanabinolii innych narkotyków.

Państwo chcąc przeciwstawić się problemowi podejmuje się wielu akcji mających na celu redukcję zjawiska narkomanii. Metodami, które mają zminimalizować problem narkomanii są: profilaktyka, edukacja, działania prewencyjne, a także sankcje karnej.

Niezbędne, są kompleksowe działania profilaktyczne obejmujące jednostki osobowe dzieci, młodzież, osoby dorosła jak również całe rodziny. Zintegrowane działania muszą być adresowane również nauczycieli. Profilaktyka, jako oferta wzbogacająca wychowanie oraz edukację dzieci i młodzieży, wymaga podjęcia działań ukierunkowanych nie tylko na zapobieganie szkodom, ale przede wszystkim na promowanie zdrowia rozumianego całościowo, które obejmują wymiary: fizyczny, psychiczny, społeczny, duchowy i publiczny. Bardzo ważnym elementem procesu przeciwdziałania narkomanii jest profilaktyka prowadzona w środowisku lokalnym.

PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII - ZADANIA WŁASNE GMINY I SPOSÓB ICH REALIZACJI

ZADANIE 1. Pomoc terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Sposób realizacji:

- współpraca z placówkami służby zdrowia i ośrodkami leczenia uzależnień w zakresie leczenia, rehabilitacji osób uzależnionych od narkotyków, współuzależnionych;
- współpraca z Policją, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kiwitach, Prokuraturą Rejonową w Lidzbarku Warmińskim, Sądem Rejonowym w Lidzbarku Warmińskim, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Ornece z siedzibą w Lidzbarku Warmińskim;

- gromadzenie informacji dotyczących placówek świadczących pomoc osobom uzależnionym od narkotyków, członkom ich rodzin, grup ryzyka, telefonów zaufania, ośrodków leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego;
- działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach, rozmowy motywujące z osobami uzależnionymi do podjęcia leczenia;
- szkolenia specjalistów - organizowanie i dofinansowanie szkoleń, kursów zwiększających kompetencje w zakresie przeciwdziałania narkomanii, pomocy psychologiczno - medycznej, pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi,
- upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych.

ZADANIE 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Sposób realizacji:

- prowadzenie poradnictwa dla rodzin, w których występują problemy narkomanii w zakresie przyczyn sięgania po narkotyki oraz ponoszenia szkód zdrowotnych i społecznych używania narkotyków;
- inicjowanie tworzenia grup wsparcia dla członków rodzin, którzy pod kierunkiem psychologa będą się uczyć jak radzić sobie z uzależnieniem dzieci;
- prowadzenie edukacji publicznej w zakresie problematyki narkotykowej poprzez rozpowszechnianie materiałów informacyjnych (broszur, ulotek);
- współpraca z Komisarzatem Policji w Lidzbarku Warmińskim, Ośrodkami Zdrowia w Lidzbarku Warmińskim, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kiwitach w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

ZADANIE 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży.

Sposób realizacji:

- organizowanie w szkołach na terenie Gminy Kiwity programów i warsztatów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ich rodziców oraz środowiska pedagogicznego;
- współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów profilaktycznych/ działania w zakresie edukacji i profilaktyki w szkołach zmierzające do

uświadomienia skutków zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych skierowane do uczniów i ich rodziców;

- zakup materiałów informacyjno - edukacyjnych oraz pomocy dydaktycznych do realizacji programów profilaktycznych i profilaktyki środowiskowej;
- upowszechnianie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej tj. plakaty, ulotki, broszury;
- promowanie i organizowanie różnorodnych form edukacji profilaktyki w zakresie przeciwdziałania narkomanii (prelekcje, pogadanki, warsztaty, konkursy, spektakle, itp.);
- promowanie zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków oraz różnych form aktywnego spędzania wolnego czasu poprzez organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych dla dzieci, młodzieży, osób dorosłych;
- podnoszenie kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.

ZADANIE 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów narkomanii.

Sposób realizacji:

- współpraca i wspieranie działań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwitach,
- współpraca z Policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych;
- dofinansowanie realizacji programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami w obszarze przeciwdziałania narkomanii;

ZADANIE 5. Świadczenia pomocy społecznej osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Sposób realizacji:

- współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Kiwitach.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizuje się w szczególności przez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną, która obejmuje: promocję zdrowia psychicznego, promocję zdrowego stylu życia, informowanie o szkodliwości środków i substancji, których używania może prowadzić do narkomanii, oraz o narkomanii i jej skutkach, edukację psychologiczną i społeczną, edukację prawną, działania interwencyjne.

Zgodnie z powyższym gmina ma możliwość przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki uzależnień.

VIII. REALIZATORZY ZADAŃ ZAPLANOWANYCH W PROGRAMIE

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach,
- Placówki oświatowe,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kiwitach,
- Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim,
- Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim – Wydział III Rodzinny i Nieletnich,
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Lidzbarku Warmińskim,
- Organizacje pozarządowe,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lidzbarku Warmińskim z siedzibą w Ornecie,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny Gminy Kiwity,

IX. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

KONTROLA REALIZACJI

Kontrola realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii obejmuje: składanie rocznego sprawozdania do 31 marca następnego roku z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii przez Przewodniczącego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kiwitach do Wójta Gminy, składanie przez Wójta Gminy rocznego sprawozdania z wykonania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Radzie Gminy, w sposób ustalony przez Radę, przekazanie właściwemu wojewodzie, do dnia 31 marca każdego roku, rocznej informacji zrealizowanych lub podjętych w ubiegłym roku zadaniach z zakresu zdrowia publicznego, składanie w razie potrzeby doraźnych informacji w trakcie roku dla Rady Gminy.

SPOSÓB FINANSOWANIA

Środki finansowe na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii zapewnione są w planach budżetowych gminy w ramach wpłat za wydawane zezwolenia.

CZŁONKOWIE KOMISJI - WYNAGRODZENIE

Posiedzenia Komisji zwołuje Przewodniczący według potrzeb. Członkowie GKRPA ustalają szczegółowy zakres działań, wynikających z programu profilaktyki, wnioskując jednocześnie o przeznaczenie na ten cel stosownych środków w budżecie gminy. Po uchwaleniu budżetu Komisja koryguje plan działań wskazując sposób jego realizacji.

Za udział w posiedzeniach, czynnościach kontrolnych członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- a) Przewodniczący Komisji - 120,00 zł /brutto/,
- b) Pozostali Członkowie - 60,00 zł /brutto/,

- wynagrodzenie obejmuje zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych;
- podstawę do wypłaty wynagrodzenia stanowi podpis członka Komisji na liście obecności na posiedzeniu Komisji,

Koszty szkoleń, podróży służbowych i diet członków Komisji związanych z pełnieniem funkcji członka Komisji pokrywane są ze środków Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zgodnie z obowiązującymi regulacjami dotyczącymi zwrotu kosztów podróży pracowników urzędu gminy. Decyzję o skierowaniu na szkolenie podejmuje Wójt Gminy na wniosek przewodniczącego Komisji.

Za prowadzenie doradztwa psychologicznego dla osób skierowanych przez GKRPA przysługuje wynagrodzenie w wysokości 70,00 zł brutto za godzinę. Podstawą do wynagrodzenia będzie rachunek z potwierdzoną realizacją usługi przez Przewodniczącą GKRPA.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i innych osób prawnych odbywa się w drodze konkursu ofert na podstawie umowy zawieranej pomiędzy stronami. Z osobami fizycznymi zawierane są umowy - zlecenia na wykonanie określonego zadania. Upoważnia się przewodniczącego komisji GKRPA do występowania do Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Kiwitach z wnioskami o przeniesienie środków finansowych pomiędzy paragrafami i zadaniami wydatków w ramach budżetu działu 851 ochrona zdrowia rozdział 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

X. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Przewidywane efekty realizacji Programu:

- Podniesienie świadomości mieszkańców Gminy Kiwity wobec skutków nadużywania napojów alkoholowych i innych substancji psychoaktywnych.
- Zwiększenie zaangażowania lokalnej społeczności w działania związane z ograniczeniem spożycia napojów alkoholowych oraz redukcję dostępności i zapotrzebowania na substancje narkotyczne .
- Udzielenie profesjonalnej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom.
- Zmniejszenie skali dysfunkcji występujących w rodzinach poprzez modyfikowanie stylu życia, wolnego od wszelkich używek szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat różnych form przemocy i faktu, że jest to przestępstwo, na które niema przyzwolenia we współczesnym świecie

Załączniki :

1. Harmonogram Realizacji wydatków GKRPA w Gminie Kiwity w 2021 r.

**Harmonogram realizacji wydatków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych
w Gminie Kiwity w 2021 roku**

Z analizy działań wynikających z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2020, zapewnienia ciągłości lub kontynuacji ważniejszych przedsięwzięć oraz po analizie potrzeb na terenie gminy, przyjmuje się, że na rok 2021 główne kierunki powinny być skierowane na finansowanie zadań wyszczególnionych w preliminarzu kosztów :

ZADANIE	KWOTA w zł
Wynagrodzenie dla członków komisji za posiedzenie 18x300= 5400 zł, Zakupy materiałów biurowych 820 zł, Wynagrodzenie psychologa 11 dni x 2 godziny 70 zł =1540 zł, Wydanie opinii w sprawie uzależnień 3600 zł,	11 360,00 zł
Składki ZUS od umów zleceń	500,00 zł
Umowy zlecenia - realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych w tym: Usługi - 5540 zł, Zakupy 2000 zł,	7 540,00 zł
Opłaty sądowe - 800 zł Opinie sądowe - 3600 zł	4400,00 zł
delegacje	600,00 zł
Szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień oraz innych patologii społecznych członków Komisji, sprzedawców napojów alkoholowych i innych.	3600,00 zł
NARKOMANIA Usługi - 1000 zł Zakupy - 100,00 zł	2000,00 zł
RAZEM	30 000,00 zł